

ИНСТИТУТ ЗА ЈАВНО ЗДРАВЈЕ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

www.iph.mk

Ул." 50 Дивизија " бр.6, 1000 СКОПЈЕ

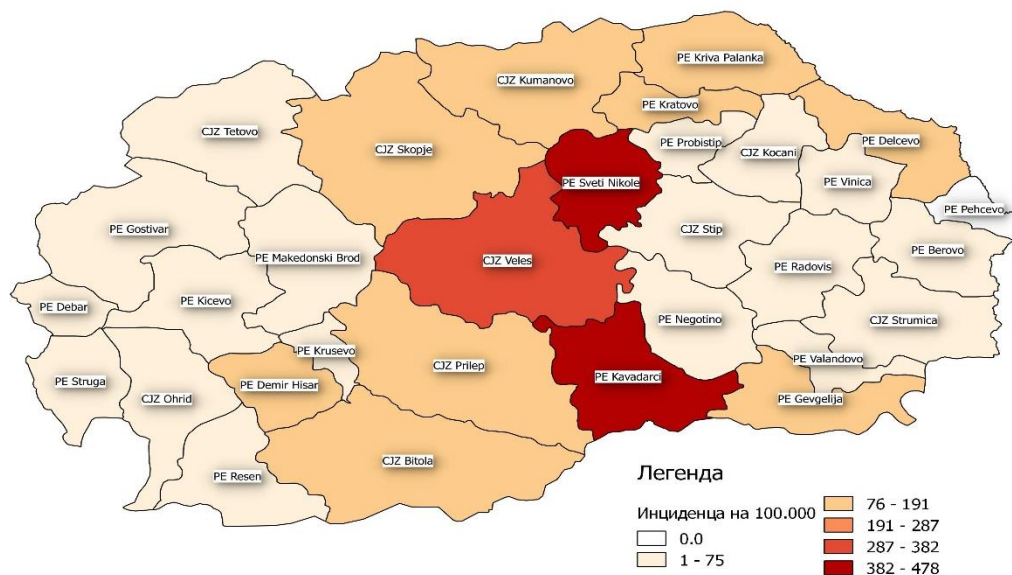
Тел: 02 3 125 044, 3 223 033; Факс: 02 3 223 354

СЕКТОР ЗА КОНТРОЛА И ПРЕВЕНЦИЈА НА ЗАРАЗНИ БОЛЕСТИ

ОДДЕЛЕНИЕ ЗА СЛЕДЕЊЕ И НАДЗОР НАД ЗАРАЗНИТЕ БОЛЕСТИ

БИЛТЕН

за движењето на акутните заразни заболувања во Р. Македонија
во месец **октомври 2016**

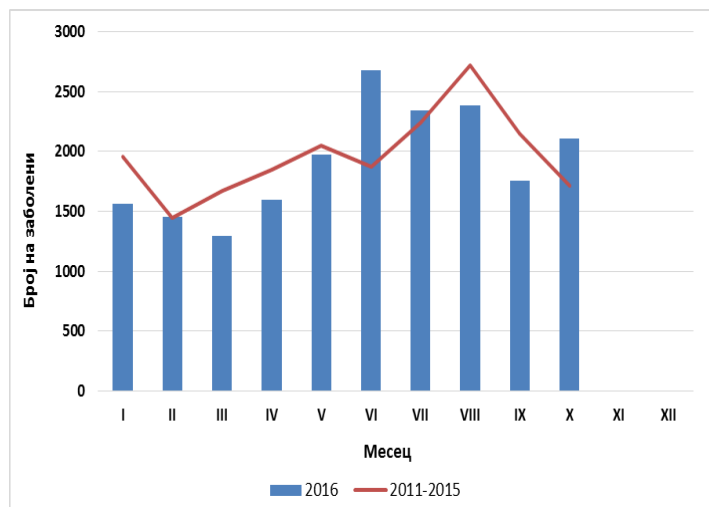
Скопје, 10.11.2016

Во текот на месец октомври 2016 година, во Република Македонија регистрирани се вкупно 2.109 заболени лица од акутни заразни заболувања (не сметајќи ги грипот, туберкулозата, СИДА-та, АФП и хроничните носителства на хепатит Б и Ц) со вкупна инциденца од 101,9/100.000 жители.

Во текот на месец октомври регистрирано е зголемување на бројот на заболени лица за 19,9% во однос на претходниот месец септември, како и во однос на месец октомври 2015 кога се бележи зголемување за 28,1%. Истотака, и во однос на аритметичката средина за периодот 2011–2015 се регистрира зголемување кое изнесува 23,3%, (Графикон 1).

Во вкупниот број на заболени во 2016 година, регистрираните случаи во месец октомври учествуваат со 11,0%. Кумулативниот број на заболени во 2016 е зголемен за 20,0% во однос на кумулативата за истиот период во 2015 година.

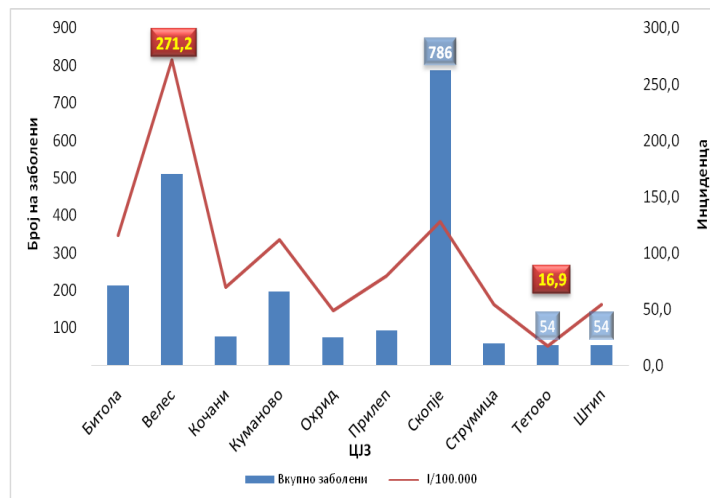
Графикон 1. Број на заболени од заразни болести во 2016, по месеци и аритметичка средина за 2011-2015

Во месец октомври, најголем број акутни заразни заболувања се регистрирани на територија на ЦЈЗ Скопје (n=786 или 37,3%), а најмал во ЦЈЗ Тетово и ЦЈЗ Штип со (n=54 или 2,6%). Не се регистрирани заболени лица само на територијата на ПЕ Пехчево.

Највисока инциденца е регистрирана на територијата на ЦЈЗ Велес (271,2/100.000), а најниска во ЦЈЗ Тетово (16,9/100.000) (Графикон 2).

Графикон 2: Број на заболени и инциденца од акутни заразни заболувања по ЦЈЗ во октомври, 2016

Десетте најчесто пријавувани акутни заразни заболувања во октомври учествуваат со 98,1% во вкупниот број на заболени во месецот и бележат инциденца од 99,9/100.000 жители (Табела 1).

Првите две најчести заразни заболувања (ентероколити и овчи сипаници), учествуваат со 89,0% во вкупниот број на заболени, а со 90,7% во десетте најчесто регистрирани акутни заразни заболувања во месец октомври 2016 година.

Табела 1: Десет најчесто пријавувани акутни заразни заболувања во октомври, 2016

Заболување	Број	1/100.000
Ентероколитиси	1173	56,7
Овчи сипаници	703	34,0
Салмонелози	53	2,6
Бактериски алиментарни инфекции и интоксикации	36	1,7
Инфекции со Хламидија	28	1,4
Вирусни хепатити	23	1,1
Инфекции предизвикани од E. Colli	20	1,0
Инфективна мононуклеоза	14	0,7
Вирусен хепатитис Б	9	0,4
Бактериски менингитис	9	0,4
ВКУПНО	2.068	99,9

Во текот на октомври, **најчесто** регистрирано акутно заразно заболување се **ентероколитите**, со 1.173 случаи. Во вкупниот број на заболени во месецот учествуваат со 55,6%, а во групата на десетте најчести заразни заболувања со 56,7%.

Во однос на претходниот месец септември 2016, бројот на заболени од ентероколити е намален за 12,0%. Во однос на месец октомври 2015, регистрирано е незначително зголемување додека во однос на аритметичката средина 2011-2015, се бележи зголемување за 14,9%.

Во вкупниот број на регистрирани ентероколити во 2016, пријавените случаи во октомври учествуваат со 12,1%, додека во вкупниот број на регистрирани акутни заразни заболувања во 2016 година, ентероколитите учествуваат со 50,6%.

Кумулативниот број на заболени од ентероколити во 2016 е намален за 4,9% во однос на кумулативата во истиот период во 2015.

На **второ** место по број на регистрирани заболени во месец октомври се **овчите сипаници** (n=703). Тие во вкупниот број на заболени во месецот учествуваат со 33,3%, а во групата на десетте најчести заразни заболувања за овој месец учествуваат со 34,0%.

Во однос на претходниот месец септември 2016, се регистрира зголемен број на заболени лица од овчи сипаници за 2,9 пати.

Во однос на месец октомври 2015 година се регистрира зголемување за 3,6 пати, а во однос на аритметичката средина за периодот 2011-2015 зголемување за 89,5%.

Во вкупниот број на пријавени овчи сипаници во 2016, бројот на заболени во октомври учествува со 9,4%. Во вкупно регистрираните акутни заразни заболувања во 2016 година, учеството на овчи сипаници е 39,0%.

Кумулативниот број на заболени од овчи сипаници во 2016 е зголемен за 2,3 пати во однос на кумулативата за истиот период во 2015 година.

Во однос на поделбата на **акутните заразни заболувања по групи**, најголем број од заболувањата во месец октомври припаѓаат на **цревни заразни заболувања** (n=1.249, 59,2%) со инциденца од 60,4/100.000 (Графикон 3).

Од нив, најголем процент (93,9%) и број (n=1.173; I=56,8/100.000) се ентероколитите. На второ место се 36 случаи на бактериски алиментарни инфекции и интоксикации (2,9%; I=1,7/100.000), потоа следат 20 случаи на инфекции предизвикани од E. Coli (1,6%; I=1,0/100.000). Пријавени се 14 случаи на салмонелози, три случаи на вирусен хепатитис А, два случаи на шигелоза и еден случај на џардијаза.

На **второ место** во месец октомври е групата на **капкови заразни заболувања**. Пријавени се 765 заболени (36,3%) со инциденца од 37,0/100.000 жители (Графикон 3).

Од нив, најголем број и процент чинат пријавите на овчи сипаници (n=703 или 91,9%), со инциденца I=34,0/100.000.

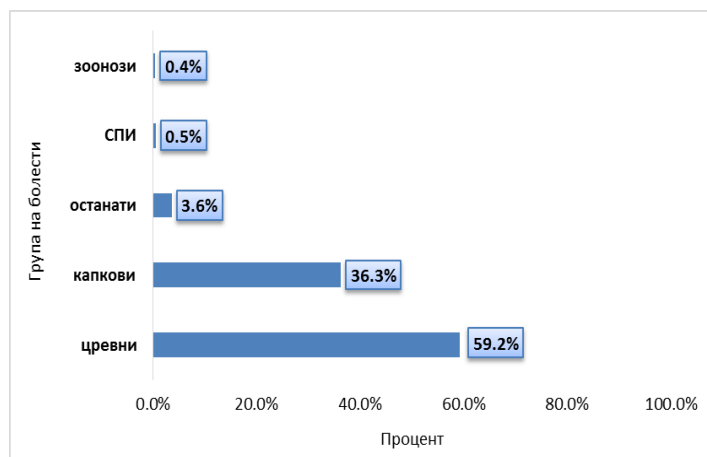
Регистрирани се и 28 случаи на инфективна мононуклеоза (3,7%; I=1,4/100.000), 23 случаи на скарлатина (3,0%; I=1,1/100.000), 8 случаи на заразни заушки, 2 случаи на пневмококни инфекции и еден случај на голема кашлица.

Во групата на **останати акутни заразни заболувања**, во октомври се регистрирани 76 случаи (3,6 %, I=3,7/100.000).

Од нив, најбројни (n=53, 69,7%) се случаите на шуга со инциденца I=2,6/100.000, на второ место се 9 случаи на вирусен хепатитис Б (11,8%, I=0,4/100.000), а следуваат 6 случаи на бактериски менингит, три случаи неодреден вирусен хепатит, по две случаи на вирусен енцефалит и вирусен хепатитис Ц и еден случај на хеморагична треска со бубрежен синдром.

Зоонозите како група во месец октомври се регистрираат со 8 заболени лица (0,4%; I=0,4/100.000) и тоа 4 случаи на бруцелоза, два случаи на ехинококоза и по еден случај лајшманиоза и туларемија (Табела 1 - Прилог).

Графикон 3: Структура на заболени по групи на заболувања во октомври, 2016

ХИВ/СИДА И ДРУГИ СЕКСУАЛНО ПРЕНОСЛИВИ ИНФЕКЦИИ

Согласно евиденцијата на пријавените случаи (заклучно со 31.10.2016), кумулативниот број на лица регистрирани со ХИВ/СИДА за периодот 1987–2016 изнесува 306, при што:

- лица болни од СИДА - 177
- ХИВ позитивни лица - 129
- починати лица - 81, и
- лица кои живеат со ХИВ/СИДА - 225.

Во однос на другите сексуално преносливи инфекции, во текот на октомври се пријавени 9 случаи на инфекции предизвикани од хламидија и 2 случаи на гонореја (Графикон 3, Табела 3 - Прилог).

ВАКЦИНО-ПРЕВЕНТАБИЛНИ ЗАБОЛУВАЊА

Регистрирани се вкупно 18 лица ($I=0,9/100.000$) со заболувања против кои се спроведува задолжителна континуирана имунизација (без туберкулоза) (Табела 2 - Прилог).

Пријавени се 9 лица со вирусен хепатит Б и истите согласно Календарот за имунизација не подлежат на задолжителна вакцинација и не се вакцинирани.

Во октомври, пријавени се 8 лица со заразни заушки. Кај седум лица дијагнозата е поставена клинички, а за еден нема податок. Во однос на вакциналниот статус, 2 лица се вакцинирани, 2 лица не се вакцинирани, а за 4 нема податок.

Регистриран е еден случај на голема кашлица. Заболениот 16 годишно лице од Скопје било хоспитализирано во Инфективното одделение од ГОБ 8-ми Септември – Скопје каде дијагнозата е поставена клинички. Добиена е лабораториска потврда од лабораторијата на Институтот за јавно здравје. Согласно достапните податоци добиени со епидемиолошкото испитување, заболениот е вакциниран против оваа болест.

ЕПИДЕМИИ

Во текот на месец октомври ЦЈЗ Куманово пријави епидемија предизвикана од Enterobacter. Се работи за епидемија на акутно труење со храна кај лица кои биле присутни на роденден-крштемка во ресторант ПАЛАС-ГАРДЕН во Куманово. Епидемијата е пријавена со 11 заболени лица од кои 5 биле хоспитализирани.

ЦЈЗ Куманово во соработка со АХВ и ДСЗИ извршија санитарнохигиенски и епидемиолошки увиди. Земени се материјали за микробиолошка анализа од вработените, мостри од храната и брисеви од работните површини и од садови. Позитивните резултати на ентеробактерии добиени од брисевите на работните површини укажуваат на незадоволителни хигиенски стандарди за чистота, како и на пропусти во подготвување и чување на храната. Од страна на ЦЈЗ Куманово предложени се соодветни санитарно-хигиенски и противепидемиски мерки, а објектот е затворен од страна на ДСЗИ и АХВ до спроведување на истите. Епидемијата е одјавена на 08.11.2016.

СМРТНИ СЛУЧАИ

Во текот на октомври не е пријавен смртен случај од акутно заразно заболување.

ГРИП

Согласно извештајот на Flu News Europe за состојбата со грип во сезоната 2016/2017 во Европа, активноста на вирусот на грип останува на ниско ниво со спорадична детекција на вируси на грип во регионот. Преобладава инфлуенца А, а повеќето од вирусите се субтипизирани како А (H3N2). Ситуацијата е вообичаена за овој период.

Во текот на октомври, од почетокот на сезоната, заклучно со 44-та недела, во Република Македонија на групни пријави за грип пријавени се вкупно 170 заболени лица ($I=8,2/100.000$). Од нив, најголем број на заболени се пријавени од ЦЈЗ Тетово ($n=91$), ЦЈЗ Скопје и ПЕ Гостивар по ($n=15$) и ЦЈЗ Куманово ($n=14$). Највисока инциденца ($45,6/100.000$) е регистрирана на територијата на ЦЈЗ Тетово.

Во однос на дистрибуцијата на заболениите по возрастни групи, најголем број на заболени се пријавени во најголемата возрастна група од 15-64 години 111 случаи (65,3%), а највисока инциденца од $14,6/100.000$ се регистрира кај најмладите - децата на возраст од 0-4 години.

Во Вирусолошката лабораторија на ИЈЗ од почетокот на сезоната 2016/2017 пристигнати се 18 хумани материјали од здравствените установи - од амбулантски и болнички лекувани пациенти, сите негативни на присуство на вирусот на грип.

ЛАБОРАТОРИСКИ ИЗОЛИРАНИ ИЛИ НА ДРУГ НАЧИН ДОКАЖАНИ ПРИЧИНТЕЛИ НА ЗАРАЗНИ ЗАБОЛУВАЊА И РЕЗИСТЕНЦИЈА НА АНТИБИОТИЦИ

Во овој Билтен е даден приказ на евидентираните Пријави за изолиран-доказан причинител на заразна болест и резистенција на антибиотици пристигнати во ИЈЗ во текот на месец октомври, 2016 година ($n=412$).

Пријави за микробиолошки изолати или на друг начин докажани причинители на заразни заболувања се добиени од лаборатории од 9 Центри за јавно здравје и 2 Подрачни единици.

Во најголем број и процент се пристигнати пријави за доказан микробиолошки причинител од лабораториите кои се наоѓаат на територијата од ЦЈЗ Скопје ($n=301$ или 73,1%), ЦЈЗ Битола ($n=31$ или 7,5%) и ЦЈЗ Прилеп (16 или 3,9%).

Од регистрираните пријави за микробиолошки докажани причинители на заразно заболување, најчесто докажани/изолирани причинители во октомври се: *MRSA* ($n=105$; 25,5%), *Chlamydia trachomatis* ($n=77$; 18,7%) и *Rota virus* ($n=36$; 8,7%) (Табела 4 - Прилог).

БОЛЕСТИ КОИ СЕ РЕГИСТРИРААТ КАЈ МИГРАНТИТЕ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Во текот на месец октомври не е пристигната пријава за заразно заболување регистрирано кај мигрантите сместени во транзитните центри во Република Македонија.

Кузмановска Г., Алексоски Б., Караџовски Ж., Ставридис К., Миќиќ В., Кочински Д., Балаџи Л., Цветановска Ж., Столеска Илиоска Р., Синани Ф., Исмени М.